

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษานำมาสรุปผล อภิปรายผล และกำหนดข้อเสนอแนะในการศึกษา ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามที่อยู่อาศัย(หมู่บ้าน) ระดับการศึกษา และอาชีพ ของคณะกรรมการหมู่บ้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง
2. คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีที่อยู่อาศัย (หมู่บ้าน) ระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด 16 หมู่บ้าน รวม 483 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คำนวณจากจำนวนประชากรโดยใช้สูตรการคำนวณของ ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 219 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ชุมชนที่อยู่อาศัย (หมู่บ้าน) ระดับการศึกษา และ อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยแบ่งระดับของการดำเนินงานเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 28 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .95

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เป็นข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 4 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

สรุปผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านส่วนมากมีจำนวนหมู่บ้านละ 15 คน จำนวน 5 หมู่บ้าน รองลงมา มีจำนวนหมู่บ้านละ 13 คน จำนวน 4 หมู่บ้าน มีจำนวนหมู่บ้านละ 14 คน จำนวน 3 หมู่บ้าน มีจำนวนหมู่บ้านละ 11 คน จำนวน 2 หมู่บ้าน มีจำนวนหมู่บ้านละ 12 คน จำนวน 1 หมู่บ้าน และมีจำนวนหมู่บ้านละ 12 คน จำนวน 1 หมู่บ้าน ตามลำดับ

1.2 ด้านการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีจำนวนหมู่บ้านละ 15 คน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 135 คน รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 69 คน และระดับอนุปริญาขึ้นไป จำนวน 15 คน ตามลำดับ

1.3 ด้านอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพ เกษตรกร/รับจ้าง จำนวน 200 คน และอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 19 คน

2. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการวางแผนดำเนินกิจกรรมและด้านการติดตามและประเมินผล

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า

3.1 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีที่อยู่อาศัย (หมู่บ้าน) ต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการวางแผน

ดำเนินกิจกรรม และด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน จำนวน 1 ด้านคือด้านการติดตามและประเมินผล

3.2 คณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 1 ด้าน คือ ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน อีกจำนวน 3 ด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน

4. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ในแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

4.1 ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา พบว่าข้อเสนอแนะของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โพนเมือง ที่มีความดีสูงสุดคือควรมีการจัดกิจกรรมและทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล กับคณะกรรมการหมู่บ้านเสนอปัญหาของหมู่บ้านหรือชุมชนของตนเอง รองลงมา ควรจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในการพัฒนาหมู่บ้านตามบันทึกการประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน

4.2 ด้านการวางแผนดำเนินกิจกรรม พบว่าข้อเสนอแนะของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โพนเมือง ที่มีความดีสูงสุดคือ ควรมีการประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อที่จะร่วมวางแผนก่อนการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมของ อบต.ทุกครั้ง รองลงมา ควรจัดประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อร่วมระดมความคิดในการค้นหาวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน

4.3 ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน พบว่าข้อเสนอแนะของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โพนเมือง ที่มีความดีสูงสุดคือ ควรให้มีคณะกรรมการหมู่บ้านได้เข้าร่วมเป็นคณะทำงานในการจัดกิจกรรมประเพณีท้องถิ่นทุกครั้ง รองลงมา ควรให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมต่างๆ

4.4 ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่าข้อเสนอแนะของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง ที่มีความถี่สูงสุดคือ ควรมีการรายงานผลงบประมาณหลังการปฏิบัติงานตามโครงการให้คณะกรรมการหมู่บ้านทราบด้วย รองลงมา ควรให้คณะกรรมการหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการประสานงานการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่านี้

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผลตามสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมืองได้มีส่วนร่วมในการออกเสียงตามความต้องการของชุมชนต่อที่ประชุมในระดับมากมีส่วนร่วมในการค้นหาวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชนอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการหมู่บ้านได้เข้าร่วมในการจัดกิจกรรมประเพณีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่เสมอ และคณะกรรมการหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลทำไว้ให้ได้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไปเป็นประจำ จึงให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการวางแผนดำเนินกิจกรรม และด้านการติดตามและประเมินผลงาน อีกทั้งการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการดำเนินการอย่างจริงจัง เห็นได้จากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2552 เห็นชอบในหลักการเรื่องแนวทางการปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ให้เป็นรูปธรรม คือให้ทุกส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ พิจารณามอบภารกิจตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวง และภารกิจที่ต้องดำเนินการในหมู่บ้านให้คณะกรรมการหมู่บ้าน รวมทั้งสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการหมู่บ้านตามกฎหมาย ให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

ในระดับหมู่บ้าน และสนับสนุนหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรพัฒนาเอกชนอื่นที่มีภารกิจหน้าที่ในเรื่องเดียวกันตามที่กฎหมายกำหนด และให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณากำหนดกรอบแนวทาง แผนงานหรือ โครงการที่สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการหมู่บ้าน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปฤษฎา บุญเจือ (2537 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการประสานความร่วมมือพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในโครงการพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้ จังหวัดร้อยเอ็ด มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ไพบูลย์ เบ้าเงิน (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต : ศึกษากรณี อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ภักจิรา ปกป้อง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ศึกษากรณี: องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร โดยได้ศึกษา 6 ด้าน คือ ด้านการร่วมคิด ด้านการร่วมตัดสินใจ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ด้านการร่วมตรวจสอบพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ จุฑามาศ ศรีศิริพรพันธ์(2548 : 101-103) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานเทศบาล: ศึกษากรณีเทศบาลคลองขุด อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเทศบาลคลองขุดอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ กวินา คำก้อน(2552 : 81-82) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลห้วยผึ้ง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานเทศบาลตำบลห้วยผึ้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานข้อที่ 2 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีที่อยู่อาศัย (หมู่บ้าน) ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์เมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีที่อยู่อาศัย (หมู่บ้าน) แตกต่างกัน

มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีที่อยู่อาศัย (หมู่บ้าน) ระดับการศึกษาและอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่ต่างกัน และอีกประการหนึ่งบริเวณระหว่างหมู่บ้านบางหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ห่างไกลกัน ทำให้คณะกรรมการหมู่บ้านส่วนหนึ่งต้องเดินทางไปประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นอาชีพหลักของครอบครัว ทำให้การมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมืองแตกต่างกัน และหมู่บ้านที่อยู่ใกล้กับองค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมืองทำให้การติดต่อประสานงานสะดวก จึงมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมืองมากกว่าหมู่บ้านที่อยู่ไกล การที่ประชาชนหรือตัวแทนของประชาชนทั้งในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ในรูปแบบต่างๆ เข้าไปมีส่วนร่วมเรื่องใดเรื่องหนึ่งตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาภายในชุมชน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือก โครงการหรือกิจกรรมในการแก้ไขปัญหาความต้องการของชุมชนที่เกิดขึ้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตลอดจนเป้าหมายและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ปัจจัยทางวัฒนธรรมของประชาชนที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ได้แก่ ลักษณะของบุคคล คือ อายุ เพศ สถานภาพทางสังคม อาชีพ การศึกษา ถิ่นที่อยู่อาศัย ค่านิยมและทัศนคติ (วัชรภรณ์ เขียมสะอาด, 2538 : 26) สอดคล้องกับจุฑามาศ ศรีศิริพรพันธ์ (2548 : 101-103) ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ด้านข้อมูลทั่วไปด้านอายุ การศึกษา หมู่บ้านที่อยู่อาศัย สถานภาพสมรส อาชีพ การพูดคุยกันในครอบครัวและช่องทางรับรู้ข่าวสารการดำเนินงานเทศบาลคลองซุด มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานเทศบาลคลองซุด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของประยูร จำเริญเจือ (2550 : 79-83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในกระบวนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในกระบวนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศ อายุ และอาชีพแตกต่างกัน โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน

คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมืองส่วนใหญ่จบ

การศึกษาในระดับประถมศึกษา คณะกรรมการหมู่บ้าน ได้มีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างชุมชน ประกอบกับทุกคนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกันในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลให้สิทธิกับคณะกรรมการหมู่บ้านในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยไม่ได้แยกกลุ่มระดับการศึกษา อาชีพใด สอดคล้องกับภักดีจิรา ปกป้อง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา 6 ด้าน คือ ด้านการร่วมคิด ด้านการร่วมตัดสินใจ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ด้านการร่วมตรวจสอบพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและรายช้อยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนที่มีความแตกต่างในเรื่องการศึกษา และอาชีพ จะมีความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับประพันธ์ วรรณบวร (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภา ได้แก่ อายุ อาชีพ การศึกษา ไม่สอดคล้องกับไพบุลย์ เบ้าเงิน (2539 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คือ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่อยู่ในตำบลระยะเวลาที่เป็นสมาชิก ตำแหน่งในกลุ่มออมทรัพย์ อาชีพ กรรมสิทธิ์ในที่ดิน การได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มออมทรัพย์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำไปใช้เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานด้านต่างๆ ดังนี้

1.1 ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการหมู่บ้านได้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาด้านต่างๆต่อคณะกรรมการขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำ

1.2 ด้านการวางแผนดำเนินกิจกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลควรแต่งตั้งให้คณะกรรมการหมู่บ้านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

1.3 ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดทำกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่านี้

1.4 ด้านการติดตามและประเมินผล องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้คณะกรรมการหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการปรับปรุงระบบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษารั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านเกี่ยวกับการปรับปรุงระบบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิผล และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 ควรมีการศึกษาปัญหาของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและศึกษาในด้านอื่น เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้สูงขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY